

Lễ Độc Lập Hoa Kỳ Và Di Dân Việt Nam

Giao Chỉ, San Jose tháng 7-2015

Lời nói đầu: Bài này được viết lần đầu vào cuối thập niên 80, sau đó cứ khoảng 5 năm được nhật tu và sửa chữa. Sống ở Mỹ, mỗi ngày học thêm được bài học công dân và tự điều chỉnh việc suy tư. Năm nay nhân dịp 40 năm định cư tại Hoa Kỳ, đất nước trẻ trung đã già 239 tuổi, tác giả xin cập nhật thêm một lần cùng với những vấn nạn dân sinh tại Hoa Kỳ vào đầu thế kỷ thứ 21. Trải qua 40 năm, di dân Việt nhập cư vào Mỹ đã cùng chia sẻ những đề tài xã hội trên quê hương mới bao gồm các lãnh vực sau đây: Trợ cấp xã hội, bảo hiểm y tế, chuyện đồng tính, chuyện phá thai, chuyện súng đạn, chuyện kỳ thị, chuyện nhập cư... và sau cùng là việc đương đầu với biết bao nhiêu khó khăn đối ngoại để bảo vệ an ninh cho đất nước và giữ mãi vai trò lãnh đạo thế giới. Dân Việt bắt đầu từ di tản đến tỵ nạn cộng sản và sau cùng trở thành các di dân chính thức xây dựng cuộc sống tại Hoa Kỳ, chúng ta đã hưởng phúc lợi và chia sẻ khó khăn của đất nước này, xin một lần nhắc lại trang sử lập quốc của quê hương tạm dung nay đã trở thành vĩnh viễn.

Giao Chỉ

***** || *****

Ngày Quốc Lễ

Ngày 4 tháng 7 hàng năm là ngày lễ trọng đại nhất của Hoa Kỳ. Đó là ngày Mỹ quốc Tuyên Ngôn Độc Lập năm 1776 và bắt đầu chiến tranh cách mạng chống lại Anh quốc trong 6 năm. Đến 1782 Anh và Mỹ ký thỏa ước ở Paris và công nhận Hoa Kỳ độc lập. Người Mỹ đã chiến thắng trận chiến tranh đầu tiên của lịch sử Hiệp Chúng Quốc.

Là công dân gốc Việt trong đợt di dân cuối cùng của thế kỷ 20, chúng ta nên tìm hiểu về đất nước mà chúng ta lập nghiệp. Dân tỵ nạn Việt Nam đầu tiên đến Mỹ đã được dự ngày kỷ niệm 200 năm lập quốc vào năm 1976. Đến bây giờ nước Mỹ đã già thêm 40 năm nhưng lịch sử trẻ trung của Hiệp Chúng Quốc vẫn phong phú và cũng rất độc đáo. Hoa Kỳ là quốc gia bao gồm tất cả các sắc dân, các ngôn ngữ, các tập tục văn hóa. Nước Mỹ đã có các kỷ niệm vừa hung bạo vừa nhân từ. Tiêu diệt da đỏ, bắt da đen làm nô lệ,

kỳ thị da vàng, đem quân đi làm cảnh sát trên thế giới, đi đến đâu là gây sóng gió ở đó. Hoa Kỳ cũng là quốc gia phát huy tự do dân chủ toàn cầu, viện trợ kinh tế, quân sự, giáo dục, xã hội, văn hóa cho toàn thể các quốc gia chậm tiến trên thế giới. Đặc biệt nhất là vai trò lâu dài của Hoa Kỳ trong chiến tranh Việt Nam đã trở thành một vết thương cay đắng trong thế kỷ 20, nhưng qua thế kỷ 21 Mỹ quốc lại trở thành niềm hy vọng đồng minh giữa cơn sóng gió biên Đông.

Biên cương của Hoa Kỳ trên địa cầu là một vùng đất bao la tiếp giáp với hai đại dương Thái Bình Dương và Đại Tây Dương. Tiểu bang Alaska của Hoa Kỳ là ải địa cầu trấn giữ Bắc Băng Dương. Biên giới không gian của Hoa Kỳ lên đến mặt trăng và Mỹ quốc cũng đã đặt cọc trên đất trên hòa tinh. Hai ngàn vệ tinh kinh tế thương mại và quân sự của Hoa Kỳ canh gác toàn vùng khí quyển của quả đất. Đế quốc nhân văn của Hiệp Chúng Quốc thống trị thế giới bằng các tòa đại sứ và lãnh sự luôn luôn tấp nập các khách hàng xin visa.

Cơ sở ngoại vi của các đại sứ quán Hoa Kỳ là những chỗ bán thức ăn Fast Food McDonald, Coke [coca-cola], nhạc Rock và quần Jeans. Mỹ phát thực phẩm cho dân nghèo toàn thế giới nhưng đi đến đâu cũng bị đuổi về nhà: Yankee go home.

Đó là hình ảnh Hoa Kỳ ngày nay, sau 239 năm lập quốc. Đất nước mà chúng ta đang là công dân có đứng lên tuyên thệ bảo vệ và tuyệt đối trung thành. Vì vậy chúng ta cũng nên biết qua lịch sử của quê hương mà phần đông chúng ta sẽ cùng các thế hệ tiếp theo ở lại đời đời.

Ai là người đầu tiên trên đất Mỹ?

Các nhà nhân chủng học cho biết 12 ngàn năm trước lục địa còn dính liền cuối thời băng giá. Á châu và Mỹ châu nối tiếp ở phía Bắc. Con người tiền sử Á Châu đi tìm đường sống đã đi từ Á qua Mỹ. Sau đó quả đất chuyển đổi, hai lục địa tách xa nhau. Người Á châu tiền sử trở thành thủy tổ của các bộ lạc ở Bắc Mỹ. Tuy nhiên, thực ra đây cũng chỉ một là giả thuyết.

Thực tế ghi nhận nhiều nền văn minh đã được kiến tạo, nhiều bộ lạc đã tàn lụi. Sau cùng chỉ còn các bộ lạc da đỏ tồn tại cho đến thời kỳ 1500 các sắc dân Tây phương mới đến Mỹ bằng đường biển. Nổi danh nhất là nhà hàng hải Columbus năm 1492 đi tìm Á châu nhưng tình cờ khám phá ra Mỹ châu. Rồi tiếp theo là Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Anh Cát Lợi, Pháp, Đức rồi đến Nga và các quốc gia Đông Âu tìm đến châu Mỹ.

Các cuộc chiến đẫm máu, triền miên ở tân lục địa giữa người địa phương và dân giang hồ mới đến. Chiến tranh giữa các thế lực Tây phương. Sau cùng Anh quốc ổn định được phần lớn miền Đông Hoa Kỳ và các di dân Âu châu bắt đầu lên đường. Con tàu Hoa Tháng Năm, May Flower nổi tiếng đến Mỹ năm 1620 vồn vẹn có 100 người mà một nửa

là thủy thủ đoàn đã trở thành biểu tượng của cuộc định cư trên đất mới vì có đem theo gia đình.

Năm 1621 di dân được mùa đã cùng tổ chức Lễ Tạ Ôn và ăn mừng với dân da đỏ trong một lễ Thanksgiving đầu tiên của nhân loại.

Nhưng rồi những ngày vui qua mau. Thổ dân tại Mỹ chết dần vì bị giết, bị đói, bị bệnh, có thể do các mầm bệnh từ tây phương đem đến.

Trong khi đó từ 1620 đến 1732 tức là hơn 100 năm. Một nước Mỹ thuộc Anh đã hình thành với 13 tiểu bang liên hiệp ở miền Đông. Phần lớn làm nghề nông, trồng thuốc lá, trà, và lúa. Các vùng khác thuộc Tây Ban Nha, Pháp vẫn còn tranh chấp.

Cuộc chiến 1754 giữa Pháp và Anh giành đất trong 7 năm, sau cùng Anh thắng và mở rộng biên cương thuộc địa.

Tiếp theo nước Anh cần tiền cho mẫu quốc nên đánh thuế các thuộc địa, thu tiền các nhà sản xuất và các đồn điền tại Hoa Kỳ. Chính sách thuế của Anh ban hành năm 1774 trở thành mầm mống cho cuộc chiến giành độc lập tại Hoa Kỳ. Tướng Washington nhận trách nhiệm lãnh đạo cuộc chiến tranh cách mạng vào năm 1775 và chính thức đứng ra tuyên bố độc lập 1776. Bản Tuyên Ngôn Độc Lập do Thomas Jefferson đại diện tiểu bang Virginia viết ra lúc ông 33 tuổi được coi là một áng văn tuyệt tác nhất của nhân loại và mở đầu cuộc chiến giành độc lập cho đến chiến thắng cuối cùng bằng hiệp định Paris 1782.

Sau chiến thắng, Hoa Kỳ có 5 năm xây dựng dân chủ từ 1782 đến 1787 để hiến pháp ra đời với 9 tiểu bang chính thức rồi đến 13 tiểu bang thỏa hiệp. Những lá cờ Mỹ đầu tiên có 9 ngôi sao rồi 13 ngôi sao và bây giờ là 50 ngôi sao.

Suốt từ buổi bình minh của Hiệp Chúng Quốc cho đến nay, nước Mỹ đã trải qua biết bao nhiêu là biến động.

Từ hơn 4 triệu dân vào năm 1800 trở thành trên 300 triệu vào năm 2015. Trên giấy tờ có 239 năm lập quốc nhưng thực sự quốc gia này đã nảy mầm từ trên 300 năm.

Ý nghĩa Hiệp Chúng Quốc.

Phải chăng Hoa Kỳ là một đĩa rau trộn gồm đủ mọi sắc thái nhưng tía tô vẫn là tía tô, rau giấp cá vẫn nồng nàn mùi tanh của biển mặn. Hay đây là nồi cháo mà mọi thứ thực phẩm đã được hòa tan thành một hương vị mới. Cái đó còn tùy hoàn cảnh, địa phương và thời gian.

Nước Mỹ đã trải qua các giai đoạn hành động tàn nhẫn với các sắc dân thiểu số. Vào thế kỷ thứ 19, da trắng buộc dân da đỏ phải di cư tập trung vào các khu vực ấn định. Thảm kịch diễn ra trên các con đường mòn được gọi là: Đường mòn nước mắt.

Da đỏ già trẻ lớn bé đều phải ra đi, bỏ nhà cửa, vườn trại để vào các khu đồng khô cỏ cháy xa cách vạn dặm. Hàng chục ngàn người đã chết.

Trong khi đó ở miền Nam Hoa Kỳ, dân da đen bị bắt làm nô lệ đem từ Phi châu qua đã trở thành một lực lượng lao động quan trọng. Những bàn tay đen dùi đã xây dựng nên nền nông nghiệp miền Nam nuôi cả nước Mỹ vào thời kỳ lập quốc với những vườn bông vải trắng xóa cả chân trời. Nhưng cũng chính da đen là vắn nạn cho cuộc chiến tranh tương tàn Nam Bắc. Những người da đen bỏ trốn các nông trại đã bị đánh roi cho đến chết. Câu chuyện Uncle Tom với bài ca da đen lừng danh: Let my people go, Hãy cho dân tôi đi, trích dẫn từ Thánh Kinh đã trở thành một vết thương trong lương tâm Hoa Kỳ.

Da đỏ xin ở lại thì bị đuổi đi. Da đen xin đi thì bị giữ lại. Ngay khi nội chiến chấm dứt, da đen được giải phóng mà vẫn còn bị kỳ thị.

Cuộc chiến đấu vĩ đại của một đàn bà da đen năm 1955 không chịu ngồi phía sau xe buýt đã trở thành một cuộc tổng đình công vĩ đại tẩy chay xe buýt tại Hoa Kỳ. Từ cuộc đình công này, da đen có được một nhà lãnh đạo đầy huyền thoại là mục sư King mà tên tuổi trở thành một ngày quốc lễ.

Rồi đến lịch sử Tây tiến làm đường xe lửa đem da vàng Nhật Bản và Trung Hoa nhập cuộc. Các tiền nhân di dân châu Á cũng đã ngậm đắng nuốt cay ở miền Tây Hoa Kỳ trong suốt thời lịch sử cận đại.

Sau cùng đến lượt chúng ta. Việt Nam ngày nay có một triệu tám trăm ngàn người tại Hoa Kỳ. Sau đợt di tản 75 tiếp đến là thuyền nhân từ 75 đến 95 rồi là các HO, ODP, con lai nhập cư cho đến cuối thế kỷ thứ 20. Qua thế kỷ 21 hồ sơ đoàn tụ tiếp tục với các gia đình trên 10 năm chờ đợi cùng với các diện hôn nhân gặp gỡ vội vàng. Mười quận hạt có dân số đông đảo nhất là Orange, Santa Clara, Los Angeles, Houston, San Diego, Seattle, Oakland, Washington, D. C., Dallas và Fort Worth (Texas).

Chúng ta không phải là sắc dân cuối cùng, và chúng ta không phải là sắc dân duy nhất có quê hương cố quốc. Di dân tỵ nạn Việt Nam tùy theo hoàn cảnh và cảm nghĩ, có người mang theo quê hương, có người bỏ lại quê hương. Tuy nhiên chúng ta không thể hành xử khác tập thể di dân trong trách nhiệm xây dựng đất mới.

Sắc dân nào cũng có những niềm tự hào của họ. Ai cũng có các hãnh diện về truyền thống văn hóa, ngôn ngữ cội nguồn. Điều quan trọng là phong cách đối xử và tìm hiểu để

hội nhập. Chúng ta phải cảm ơn những người đi trước đã mở đường. Kể cả người xấu lẫn người tốt đã sống và đã qua đi trong công cuộc chinh phục đất nước vĩ đại này.

Một lần nữa, đợt người Việt đầu tiên ở Mỹ sẽ là những cây tràm, cây đước giữ chặt đất cho một cộng đồng tương lai phát triển. Con cháu chúng ta sẽ vừa nhớ ơn ông cha đã đến đất này mà cũng không hổ thẹn về những đóng góp của chúng ta trong những giai đoạn đầu tiên. Bỏ lại phía sau con sông Hồng, sông Hương, sông Cửu Long và dãy Trường Sơn. Bây giờ ta phải làm quen với con sông Sacramento và rặng Rocky Mountain để con cháu ta đứng lên đáp lời sông núi mới.

Xin hãy công bình với hoàn cảnh. Hãy lưu tâm ngày 4 tháng 7 của Hoa Kỳ. Bước ra khỏi cái Ghetto của cộng đồng nhỏ hẹp, tham dự vào cái xã hội vĩ đại đã đem phúc lợi cho chúng ta. Đó là cách hay nhất để xây dựng cùng một lúc cộng đồng tại Mỹ và quê hương bỏ lại ở Việt Nam. Bao gồm cả giấc mơ tự do và dân chủ.

Giao Chỉ, San Jose 2015

TB: xin mời bằng hữu và khán thính giả Bắc CALI vui lòng ghi nhớ đến với chúng tôi lúc 10 giờ sáng thứ 7 ngày 15 tháng 8-2015, tại Santa Clara 70 W Hedding San Jose. Ghi dấu IRCC 39 Years @ Work trong 4 thập niên xây dựng cộng đồng. Chương trình gồm có triển lãm 40 năm nhìn lại, tiếp tân và phần chính bày tỏ tấm lòng Cảm ơn Mỹ quốc. Vào cửa tự do nhưng cần email giaochi12@gmail.com để nhận thiệp mời.

Nguồn: Internet E-mail by Long Kangaroo chuyển

*Đăng ngày Thứ Bảy, July 4, 2015
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/ĐĐ1ND, QLVNCH*